

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

Затверджено

На засіданні кафедри англійської
філології
факультету іноземних мов
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 11 від 26.06. 2023 р.)
Завідувач кафедри
проф. Білинський М. Е.

Силабус освітньої компоненти

«Педагогічна (асистентська) практика»

що викладається в межах

ОПП «Англійська та друга іноземні мови і літератури»

другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів

зі спеціальності **035 Філологія**

за спеціалізацією **035.041 Германські мови та літератури**

(переклад включно) – перша англійська)

Назва освітньої компоненти	Педагогічна (асистентська) практика
Адреса викладання освітньої компоненти	Львівський національний університет імені Івана Франка факультет іноземних мов, кафедра англійської філології, кім. 435, вул. Університетська, 1, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена освітня компоненти	Львівський національний університет імені Івана Франка, факультет іноземних мов, кафедра англійської філології, кім. 435, вул. Університетська, 1, м. Львів
Галузь знань, шифр та назва спеціальності (спеціалізації)	Галузь знань 03 Гуманітарні науки, Спеціальність 035 Філологія, Спеціалізація 035.041 германські мови та літератури (переклад включно) – перша англійська)
Викладачі освітньої компоненти	Керівник-методист проф. Білинський М.Е. Керівник-методист доц. Федоренко О.І. Керівник-методист доц. Ділай І.П. Керівник-методист доц. Войтюк С.М. Керівник-методист доц. Федорчук М.М. Керівник від кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи доц. Мицишин І.Я. Керівник від кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи доц. Горук Н.М. Керівник від кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи проф. Біляковська О.О. Керівник від кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи доц. Калагурка Х.І. Керівник від кафедри заг. педагогіки та педагогіки вищої школи доц. Матковський М.Й. Керівник від кафедри психології проф. Васютинський В.О.
Контактна інформація викладачів	mykhaylo.bilynskyy@lnu.edu.ua olha.fedorenko@lnu.edu.ua iryna.dilay@lnu.edu.ua svitlana.voitiuk@lnu.edu.ua marta.fedorchuk@lnu.edu.ua nataliya.horuk@lnu.edu.ua м. Львів, вул. Університетська, 1, к. 435 (кафедра англійської філології)
Консультації щодо педагогічної (асистентської) практики відбуваються	Щотижня після лекцій/практичних занять (вул. Університетська, 1, к. 435). Також можливі он-лайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладачів.
Інформація про педагогічну (асистентську) практику	Педагогічна (асистентська) практика зі спеціальності 035 Філологія, за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, для освітньо-професійної програми «Англійська та друга іноземні мови і літератури» відбувається в 3 семестрі навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти в обсязі 9 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

<p>Коротка анотація освітньої компоненти</p>	<p>Практична підготовка студентів відбувається після вивчення всього курсу методики під час педагогічної (асистентської) практики у закладах вищої освіти з відривом від навчального процесу в ЗВО.</p> <p>Педагогічна (асистентська) практика передбачає такі етапи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кероване спостереження; • Асистент викладача; • Викладач-практикант. <p>Кероване спостереження відбувається у перший та другий тиждень практики. Студенти мають можливість спостерігати за роботою досвідчених викладачів та пов'язати набутий досвід з навчальним матеріалом усіх років вивчення курсу методики. Щоб цей процес відбувався цілеспрямовано, студенти виконують завдання для спостереження. Кероване спостереження відбувається кілька днів на тиждень (один повний день мінімум чотири аудиторні години).</p> <p>В ролі помічника викладача протягом третього та четвертого тижнів практики студенти займаються плануванням, мікророзкладанням та надають посильну допомогу викладачам. Студенти виконують індивідуальні педагогічні завдання та пов'язують заняття з методики з педагогічною практикою. Студентам рекомендується проводити в один день мінімум чотири години на заняттях у вищих навчальних закладах, Педагогічна (асистентська) практика під час наступних тижнів дозволяє студентам спробувати себе в ролі викладача за методичної підтримки викладачів університетів. Студенти проводять заняття з англійської мови та літератури у ролі викладача-практиканта. Під час Педагогічної (асистентської) практики студенти щотижня зустрічаються з керівниками практики від кафедр англійської філології, загальної педагогіки та психології задля обговорення та аналізу отриманого досвіду.</p>
<p>Мета та цілі освітньої компоненти</p>	<p>Метою педагогічної (асистентської) практики є навчити студентів поєднати теоретичні знання з власною практикою навчання англійської мови та літератури у вищій школі. Педагогічна (асистентська) практика вважається центральною ланкою підготовки викладача іноземної мови та літератури, і саме вона дає можливість поєднати теоретичні принципи та практику навчання. Головним стає застосування знань у конкретних ситуаціях освітнього процесу, а не самі знання. Ефективна підготовка викладача і є основною метою педагогічної (асистентської) практики.</p>
<p>Література для освітньої компоненти</p>	<p>Література основна (базова)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Scrivener, J. (2023) Learning Teaching. 3rd ed. The Essential Guide to English Language Teaching. London : Macmillan Education. 2. Seymour, D. and Popova, M. (2023) 700 Classroom Activities. Instant Lessons for Busy Teachers. London : Macmillan Education. 3. Thornbury S. (2023) The New A–Z of ELT. A Dictionary of Terms and Concepts. Macmillan Books for Teachers. London : Macmillan Education. 4. Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/reg_practice.pdf

	<p>6. Наказ на проходження педагогічної (асистентської) практики</p> <p>https://lingua.lnu.edu.ua/zahalna-informatsiia-pro-praktyky</p> <p>Література допоміжна (додаткова)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brown, H. D. (2000) Human Learning. Cognitive Variations in Language Learning. Personality Factors in Principles of Language Learning and Teaching. Longman. San Francisco State University 2. Burkert, A., Dam, L. and C. Ludwig (2013) Autonomy in Language Learning: the Answer is Learner Autonomy – Issues in Language Teaching and Learning. Palgrave/MacMillan. 3. Gass, S. and L. Selinker (2008) Second Language Acquisition: An Introductory Course. Taylor & Francis e-Library. 4. Harmer, J. (2007) How to Teach English. 2nd ed. Pearson Longman. 5. Harmer, J. (2010) The Practice of English Language Teaching. 4th ed. Pearson Longman.. 6. Howatt, A.P.R. and H.G. Widdowson (2004) A History of English Language Teaching. 2nd ed. Oxford University Press. 7. Larsen-Freeman, D. and M. Anderson (2011) Techniques and Principles in Language Teaching. Oxford: Oxford University Press 8. Loewen, Sh. (2013) Introduction to Instructed Second Language Acquisition. Taylor & Francis. 9. Richards, J. C. and T.S. Rodgers (2001) Approaches and Methods in Language Teaching (Cambridge Language Teaching Library). Cambridge University Press 10. Richardson, C. J. and C. Lockhart (1997) Focus on the Learner in Reflective Teaching in Second Language Classroom. Cambridge University Press. 11. Saville-Troike, M. (2006) Introducing Second Language Acquisition. Cambridge University Press. 12. Ur, P. (2012) A course in English Language Teaching. 2nd ed. Cambridge University Press 13. Willis, D. and J. Willis (2007) Doing Task-Based Teaching. Oxford University Pres
<p>Обсяг освітньої компоненти та її тривалість</p>	<p>9 кредитів ЄКТС 270 годин (6 тижнів у 3 семестрі)</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення педагогічної (асистентської) практики студент демонструє компетентність у таких сферах:</p> <p>Розуміння навчальних потреб та процесу навчання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Розуміє, яким чином можна визначити навчальні потреби та запропонувати навчальні дії та матеріали для задоволення цих потреб.

- Розуміє основні теорії вивчення іноземної мови та опанування її, а також їхній вплив на процес навчання іноземної мови.
- Рефлексує над процесами вивчення мови студентами.
- Залучає студентів до різноманітних способів учіння щоб допомогти їм у розвитку власних навчальних стратегій.
- Надає поради студентам щодо організації та ефективного управління власним учінням.
- Враховує психологічні та соціальні чинники, що впливають на поведінку студентів, під час планування та навчання.
- Розуміє концепцію навчальної автономії студентів та її вплив на навчання та учіння.
- Скеровує студентів у пошуку та використанні навчальних ресурсів, що сприяють учінню.
- Ідентифікує індивідуальні навчальні труднощі студентів та опікується різними категоріями студентів з особливими освітніми потребами під час планування та навчання.

Планування занять та навчальних курсів

- Планує освітній процес з урахуванням навчальних потреб студентів задля досягнення результатів учіння, зазначених у програмі.
- Планує навчання мовних аспектів у комунікативних контекстах.
- Оцінює та добирає навчальні матеріали відповідно до цілей та завдань заняття, а також конкретного навчального контексту.
- Планує етапи заняття у спосіб, який забезпечує систематичний розвиток мовленнєвих умінь.
- Розраховує (під час планування) час на занятті чітко для кожного етапу, передбачаючи можливості для моніторингу та зворотного зв'язку.
- Планує способи взаємодії для різних видів діяльності на занятті.
- Аналізує мовний матеріал, запланований для вивчення на занятті, та передбачає труднощі, з якими можуть стикнутися учні.
- Визначає цілі, завдання та результати учіння на занятті і серії занять.
- Планує наступні заняття, враховуючи рефлексію над попередніми.
- Передбачає проблеми нелінгвістичного характеру, які можуть виникнути на занятті, та планує способи реагування на них.

Організація заняття

- Створює умови та забезпечує відповідні засоби для учіння на занятті.
- Організовує освітній процес на занятті, використовуючи чіткі інструкції та дотримуючись точного розподілу часу.
- Організовує та скеровує взаємодію на занятті у відповідності до навчальних цілей та способів сприймання навчального матеріалу студентами.
- Підтримує належний баланс між обсягом мовлення викладача та обсягом мовлення студентів.
- Виявляє проблеми в поведінці студентів та адекватно розв'язує їх.
- Забезпечує належний зворотний зв'язок зі студентами.
- Заохочує відгуки від студентів та реагує на них.
- Використовує навчальні ресурси та інформаційно-комунікаційні технології для сприяння учінню.

Оцінювання навчальних досягнень студентів

- Використовує різні типи оцінювання відповідно до навчального контексту.
- Відстежує, діагностує, узагальнює помилки та труднощі і враховує висновки в організації освітнього процесу та оцінюванні.
- Використовує широкий діапазон прийомів виправлення помилок в усному та писемному мовленні і надає конструктивні відгуки.
- Допомагає студентам зрозуміти свої помилки та знайти шляхи їх усунення.
- Оснащує студентів інструментами оцінювання власного прогресу та навчальних досягнень.
- Використовує наявні критерії для оцінювання прогресу та навчальних досягнень студентів.
- Добирає тексти для навчання та тестування, розробляє тести поточної успішності та тести досягнень, що відповідають Державним програмам з іноземних мов та Загальноєвропейським Рекомендаціям з мовної освіти.
- Оцінює та добирає завдання та тести з наявних онлайн чи друкованих джерел для оцінювання навчальних досягнень студентів, за потреби адаптує чи доповнює матеріал.
- Адмініструє, перевіряє та коментує тести вчасно та належним способом, а також веде чіткий облік оцінок.

Проведення занять

- Добирає мовний матеріал і термінологію відповідно до рівня володіння мовою студентів та типу заняття.
- Відповідає вичерпно та правильно на запитання студентів про різні аспекти мови та її використання.
- Передбачає можливі мовні проблеми, з якими студенти можуть стикнутися на занятті.
- Використовує широкий діапазон прийомів щоб скерувати студентів на пошук відповідей на власні запитання та виправлення власних помилок.
- Слугує зразком для студентів у вимові та граматичній правильності мовлення.
- Слідкує за змінами та новаціями в розмовній та писемній англійській мові.
- Має ґрунтовні знання теорій навчання та вивчення мови, опанував/опанувала методичні поняття.
- Обґрунтовує свідомо підходи до навчання, різноманітні прийоми та матеріали, які використовує.
- Добирає чи розробляє необхідні завдання та матеріали.
- Розширює власний діапазон навчальних прийомів шляхом спостереження за ходом занять колег

Керування власним професійним розвитком

- Розуміє принципи рефлексії.
- Співпрацює з колегами, постійно обмінюючись досвідом та ідеями, а також отримує підтримку від них.

- Продовжує і далі навчатися.
- Слідкує за останніми подіями в галузі навчання англійської мови.
- Розуміє, як спостерігати за ходом уроку та вчитись у колег.
- Визначає аспекти професійного вдосконалення, ставить цілі та планує шляхи їх досягнення.
- Розвиває власну навчальну автономію.

Завдання дисципліни передбачають формування у здобувача вищої освіти наступних загальних та спеціальних компетентностей визначених освітньою програмою:

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 10. Здатність застосувати надбаня англістики, зокрема прикладної, у педагогічній, перекладацькій, дослідницькій та комунікативно-суспільній, зокрема корпоративній, діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен досягти наступних програмних результатів навчання визначених освітньою програмою:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбаня та новітні досягнення літературознавства.

	<p>ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.</p> <p>ПРН 19. Володіти ресурсами та методами викладання англійської мови різним аудиторіям, застосувати надбання прикладної англістики у педагогічній, перекладацькій, дослідницькій та комунікативно-суспільній, зокрема корпоративній, діяльності.</p>
Ключові слова	індивідуальні навчальні труднощі; моніторинг та зворотній зв'язок; навчальна автономія студентів; навчальні дії та матеріали; навчальні потреби; навчальні стратегії; організація та ефективне управління власним учінням; планування та навчання; процес навчання; психологічні та соціальні чинники, що впливають на поведінку студентів; розвиток мовленнєвих умінь; способи взаємодії для різних видів діяльності на занятті; теорії вивчення іноземної мови.
Формат освітньої компоненти	Змішаний
Теми	Подано у формі СХЕМИ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (додаток 1)
Підсумковий контроль, форма	Диференційований залік в кінці 3 семестру
Пререквізити	Студенти потребують базових знань з Педагогіки і психології вищої школи, Методики викладання іноземної мови у вищій школі та Першої іноземної мови
Навчальні методи та техніки	Проведення занять, дискусії, індивідуальні консультації.
Необхідне обладнання	Ноутбук, планшет, колонки, маркерна дошка, проєктор, доступ до мережі Інтернет, підручники та ресурсні матеріали
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Під час підсумкового оцінювання, враховуються такі результати педагогічної (асистентської) практики – 2 залікові заняття з англійської мови (максимум 20 балів за заняття) та 1 заняття з світової літератури англійською мовою (10 балів), 2 конспекти відкритих занять (10 балів за конспект), рецензія відвіданого навчального заняття (10 балів), індивідуальне педагогічне завдання (10 балів) та оцінка професійної компетентності іншого викладача-практиканта (10 балів).</p> <p>Перевіряється здатність студента навчати англійської мови та літератури з урахуванням принципів навчання та організації освітнього процесу. Для цього оцінюються три залікових заняття, проведені студентами. Два залікові заняття відвідує та оцінює за визначеними критеріями викладач-керівник від кафедри англійської філології, а третє – викладач-керівник від кафедри світової літератури, за яким закріплений студент. Конспекти залікових занять оцінюють керівники практики від кафедри англійської філології та кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи. Рецензію відвіданого навчального заняття та індивідуальне педагогічне завдання оцінюють керівники від кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, а оцінку професійної компетентності іншого викладача-практиканта оцінюють керівники від кафедри психології.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>

Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості педагогічної практики буде надано після завершення практики.
-------------------	--

Додаток 1. СХЕМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Тиж. / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год.	Термін виконання
тиждень до початку практики 4 год До початку практики	Тема 1. Організаційний етап 1.Проведення загальних організаційних зборів практикантів. 2.Ознайомлення з необхідною документацією проходження педагогічної (асистентської) практики	Інструктаж ознайомче заняття	1. Read, C. (2023) 500 Activities for Primary Classroom. Instant Ideas and Solutions. Macmillan Education. 2. Scrivener, J. (2023) Learning Teaching. 3 rd ed. The Essential Guide to English Language Teaching. London : Macmillan Education. 3. Seymour, D. and Popova, M. (2023) 700 Classroom Activities. Instant Lessons for Busy Teachers. London : Macmillan Education. 4. Thornbury S. (2023) The New A–Z of ELT. A Dictionary of Terms and Concepts. Macmillan Books for Teachers. London : Macmillan Education. 5. Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/reg_practice.pdf 6. Наказ на проходження педагогічної (асистентської) практики https://lingua.lnu.edu.ua/zahalna-informatsiia-pro-praktyky	Ознайомлення з документацією	До початку практики
1-6 тижні 262 год. Впродовж практики	Тема 2. Практичний етап. 1. Календарний план проходження практики. 2. Виконання завдань педагогічної (асистентської) практики	Консультації самостійна робота	1. Scrivener, J. (2023) Learning Teaching. 3 rd ed. The Essential Guide to English Language Teaching. London : Macmillan Education. 2. Seymour, D. and Popova, M. (2023) 700 Classroom Activities. Instant Lessons for Busy Teachers. London : Macmillan Education. 3. Thornbury S. (2023) The New A–Z of ELT. A Dictionary of Terms and Concepts. Macmillan Books for Teachers. London : Macmillan Education.	Консультації самостійна робота. Виконання завдань даної практики	Впродовж практики
Тиждень після практики 4 год.	Тема 3. Завершальний етап 1.Отримання рецензії керівників. 2..Обговорення результатів проходження практики.		1. Scrivener, J. (2023) Learning Teaching. 3 rd ed. The Essential Guide to English Language Teaching. London : Macmillan Education. 2. Seymour, D. and Popova, M. (2023) 700 Classroom Activities. Instant Lessons for	Підготовка звіту та усіх необхідних документів за результатами проходження практики. Захист практики	Тиждень після практики

	3.Захист педагогічної (асистентської) практики		<p>Busy Teachers. London : Macmillan Education.</p> <p>3. Thornbury S. (2023) The New A–Z of ELT. A Dictionary of Terms and Concepts. Macmillan Books for Teachers. London : Macmillan Education.</p>		
Разом	270 год.				